

forffjelligt det fremtræder, efterat det har været fastsat til forffjellige Tider paa de forffjellige Steder i Landet, med meget mere, foreligger der ikke fornødne Oplysninger om, og da Spørgsmaalet navnlig under Forhandlingerne om Forslaget om Præsternes Lønning, Spørgsmaalet om Tiendens Inddragning i Statskassen og om en mulig Afløsning af den har overordentlig stor Bigtighed, saa turde denne Opfordring formentlig være vel begrundet; her har imidlertid denne Opfordring rigtignok den samme parlamentariske Ulempe som den af mig tidligere nævnte, at det kun er et Mindretal, der fremsætter den. Foruden hvad der er nævnt om Viborg Domkirke af Udvalget i dets Helhed, idet der nemlig er mindet om, at Beløbet er overfiredet med en saa overordentlig stor Sum, skal jeg tillade mig at gjøre endnu en Bemærkning, og det er den, at jeg ikke tror, det er heldigt, om vi nogenstunde med Hensyn til andre monumentale Mindesmærker vilde vælge den Fremgangsmaade, man har fulgt ved Viborg Domkirke, idet man fortalte os, at man restaurerede den i dens oprindelige Stikkelse; men i Virkeligheden opførte en hel ny Kirke. Den Maade at restaurere gamle Mindesmærker paa er noget beundringsværdig og for vore Forhold efter min Opfattelse altfor kostbar, men dette Spørgsmaal er jo et tilbagelagt Stadium, og jeg kan jo nok forstaa, at det vil fryde og glæde os Alle, naar vi holde disse Grundringer tilbage, at se den opførte Kirke. Jeg har kun nævnt dette som en Ting, der absolut maa paatrænge sig os; jeg tror ikke, at en saadan Pietet imod det Gamle er sund, der yttres sig paa denne Maade. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Theatret, som foreløbig er nævnt under Nr. 44 i Betænkningen, da skal jeg her forbigaa det, idet man senere under Sorø Akademis Budget vil komme til Sagen, da der foreligger Endringsforslag til Forhandling. Da den meget ærede Ordfører har udtalt sig mod Mindretallets Forslag Sp. 85 og 86 i Betænkningen, turde jeg maasse ogsaa gjøre den Bemærkning, at jeg med det Mindretal, hvortil jeg ikke hører, erkjender, at Rigsdagen selvfølgelig ikke kan siges at være bunden til

i 5 Aar at bevilge Theatret et Beløb af 50,000 Rd., men at jeg dog finder, at der maatte være meget stærke Grunde tilstede for at fravige den Afgjørelse, som har fundet Sted, og at jeg ikke har kunnet se, at saadanne foreligge, idet jeg ikke skjønner rettere, end at det er heldigt, at Theatret ser sig istand til under de finansielle Forhold, hvormunder det nu lever, at opspare en saadan Fond, som sætter det istand til uden os eller med ringere Bistand senere af os at bestaa uafhængig af os. Det er det onskeligste Maal for Theatret, og det er maasse ogsaa det onskeligste for os. Den meget ærede Ordfører var meget misfornøiet med de Slutningsbemærkninger under Nr. 45, som et Mindretal har fremsat angaaende en mere betryggende Form for Anvendelsen af de betydelige Beløb, der anvendes til Tripladser, Understøttelser af forffjellig Art, Rejseunderstøttelser o. s. v. Mindretallet har kun henstillet det, der her staar eksempelvis, men gaar meget gerne ind paa et hvilket som helst andet Forslag, der kan være i og for sig heldigere og rigtigere; men naar det er Tilfældet, saa forekommer det mig, at der ikke er nogen stor Kluft mellem den meget ærede Ordfører og Mindretallet; thi han har jo erkjendt, og det i stærke Udtryk, at den Form, under hvilken nu Understøttelser, navnlig under Kommunitetet som ogsaa under Universitetet, ydes, ikke er heldig. Jeg skal ikke her komme nærmere ind derpaa, men jeg tror, at det kunde godtgjøres ved mange Exempler, at denne Form i Grunden er meget uheldig, og jo mere vi komme ind paa at stille Studenterne mere uafhængig af Professorerne igjennem Forandringer i Examensforholdet, Oprettelse af Examenskommissioner osv., desto mere uheldigt bliver det, at Professorerne igjennem den Bevillingsmyndighed, de have, kunne bevare de Studerende i et Afhængighedsforhold. Efter hvad man hører omtale, har det givet og giver Anledning til ganske besynderlige Ting; jeg mener dermed navnlig den Maade, hvorpaa Studenterne se sig istand til ligeoverfor Professorerne paa Grund af visse Professorers Nærhyrthed at skaffe Bevis for, at de følge Professorernes Foredrag, selv om de ikke have været tilstede, ikke at tale om, at